

KARADENİZ EREĞLİ'YE BAĞLI KÖY ADLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Dr. Öğr. Üyesi Duygu YAVUZ ÖZ*

Öz

Adbilim, dilbilimin bir kolu olup genellikle yer adları bilimi (toponomi) ve kişi adları bilimi (antroponomi) olmak üzere ikiye ayrılır. Bunlar, bir kişiye ya da yere verilen adları ses, şekil ve anlam yönünden inceleyen sahalardır. Dil, tarih, sosyoloji, psikoloji, siyaset bilimi, folklor vb. alanlarla iç içedirler. Bu makalede yer adları bilimi kapsamına giren Karadeniz Ereğli'ye bağlı köy adları ele alınmıştır. 93 köy adı anlam, yapı ve öge sayısı bakımından incelenmiştir. Anlam bakımından inceleme bahsinde, köy adlarında bulunan öge/ögelere hangi kavram alanına ait olduğu belirlenip izahlarda bulunulmuş, yapı incelemesinde bu adların hangi eklerle oluşturulduğu ortaya konmuş, öge sayısı bölümünde ise adların kaç sözcükten meydana geldiği ifade edilmiştir. Bu inceleme sonunda yer adlarının verilisindeki eğilimin gösterilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Adbilim, Yer Adları, Karadeniz Ereğli, Köy, Tasnif.

A Research On Village Names In Karadeniz Ereğli

Abstract

Onomastics is a branch of linguistic, generally divided into placenames (toponymy) and personnames (anthroponomy). These are the domains that examine the names given to a person or place in terms of phonetics, morphology and semantics. Language, history, sociology, psychology, politics, folklore, etc. it is intertwined with areas. In this article, the names of the villages belonging to Karadeniz Ereğli, which are included in the names of placenames (toponymy), were discussed. 93 village names were examined in terms of semantics, construction and number of elements. In terms of semantics examination, it was determined which concept field belongs to the element/elements in the village names. In the construction review, it is shown what kind of affixes these names are made in. In the number of elements section, it is stated how many words the names come from. At the end of this review, it is aimed to show the tendency of giving place names.

Keywords: Onomastics, Toponymy, Karadeniz Ereğli, Village, Classification.

* Yeditepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü.

1. Giriş

Bir dilbilim dalı olan onomastik ya da adbilimi; geniş anlamıyla bütün cins adlar üzerinde duran, dar anlamıyla bütün özel adları işleyen bir alandır. Bu alanda kişi ve yer adları, dağ, ova, nehir, ırmak gibi coğrafyada geçen adlar üzerinde durulur.¹ Yer adları ile onların yaratıcısı olan insanlar arasındaki bağ, bir düzene dayanır. Dil açısından elde edilen bu düzen; tarih, coğrafya, etnoloji, arkeoloji, sosyoloji gibi disiplinlerde elde edilen çeşitli düzenler ile de bağlantı gösterir.² Araştırmacılar bu bilim dalının kendi alanlarıyla ilgili yönlerini inceler ve birtakım sonuçlara varırlar.³

Yer adlarında hem Türk dili kökenli hem de alıntı sözcüklere rastlanır. Hasan Eren, alıntı sözcüklere Anadolu'nun birçok yerinde, özellikle sınır bölgelerinde tesadüf edildiğini, Batı Anadolu'da kullanılan yabancı adların daha çok Rumcadan, doğuda kullanılanların ise Doğu dillerinden geldiğini belirtmiştir.⁴ Türk dilinin alıntı sözcükler karşısındaki yerleştirme tavrı yer adlarında da kendini göstermektedir. Bu tavır kimi zaman ses değişikliği kimi zaman ise ögeyi dildeki benzeriyle değiştirme şeklinde karşımıza çıkar. Anadolu'da pek yaygın olan bu eğilim sonucunda Türkler, sonradan yerleştikleri topraklardaki eski adların büyük bir bölümünü kullanırken bir bölümünü de yerleştirmişlerdir.⁵ Alagöz, bütün Avrupa ülkeleri ile Asya ve kısmen Afrika'nın çok eski dönemlerden beri çeşitli kavimlerin yaşama sahası olduğunu, bu kavimlerin yer değiştirmesinin bölgelerdeki yer adlarının da değiştirilmesi ile neticelendiğini, bizde ise İlkçağ'dan kalan adlara bile rastlandığını belirtmiştir.⁶

Yer adlarının verililişi birtakım eğilimlere dayanır. Yerleşim yerinin durumu, konumuyla, orada bulunmuş ünlü bir kimseyle, çevredeki yaygın mesleklerle, bölgedeki bir göl, akarsu ya da bir anıtlı ilişki kurulduğu görülmektedir. Doğan Aksan, yer adlarının verililişindeki eğilimleri iki ana grup altında çeşitli maddelerle incelemiştir: 1. Yerleşim yerine ve çevresine ilişkin özelliklerin belirtilmesi; a. Yer in yapısına, konumuna ilişkin adlar verme, b. Yer in ve çevresinin renk özelliklerini belirten adlar verme, c. Yer in bir başka yere göre durumunu, konumunu belirleyen adlar verme, ç. Yer in ve çevresinin bitki örtüsünü, ürettiği ürünleri belirleyen adlar verme, d. Yer in ve çevrenin hayvanlarını belirleyen adlar verme, e. Çevredeki yapılara ilişkin adlar verme, f. Çevredeki akarsuları belirleyen adlar verme; 2. Yerleşim yerlerine kişiyle, bireyle ilgili ad verme eğilimi; a. Yerleşim yerine o yerle ilgisi bulunan bir

¹ Doğan Aksan, "X. Uluslararası Adbilimleri Kurultayı (Viyana 8-13 Eylül 1969) ve Düşündürdükleri", *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, Cilt: 21, Sayı: 219, İstanbul 1969, s. 176.

² Özcan Başkan, "Türkiye Köy Adları Üzerine Bir İnceleme", *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten*, Ankara 1970, s. 237.

³ Saim Sakaoğlu, *Türk Ad Bilimi I Giriş*, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Kurumu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2001, s. 9.

⁴ Hasan Eren, *Yer Adlarımızın Dili*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2010, s. 14.

⁵ Doğan Aksan, *Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1980, s. 103-105.

⁶ Cemal Arif Alagöz, *Türkiye Yer Adları Üzerine Bazı Düşünceler*, Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri, 11-13 Eylül 1984, Başbakanlık Basımevi, Ankara 1984. s. 19.

kimsenin adını ya da sanını verme, b. Dinle ilgili adlar verme, c. Meslekle ilgili adlar verme.⁷ Özcan Başkan'ın tasnifi de temelde iki gruba ve bu grupların ayrıntılandırılmasına dayanır: A. Tabiata ve fiziksel koşullara dayanan adlar; 1. Çevreyle ilgili adlar a. Doğrultular, b. Coğrafya Adları, c. Madenler, d. Değerli taşlar, e. Mevsimler, f. Günler, g. Sayılar, h. Renkler; 2. Bitkilerle ilgili adlar a. Ağaçlar, b. Meyveler, c. Sebzeler, d. Tahıllar, e. Çiçekler, f. Bitki parçaları; 3. Hayvanlarla ilgili adlar. B. İnsanlara ve topluluklara dayanan adlar; 1. Fiziksel yaşayış ile ilgili adlar a. Yiyecekler, b. İçecekler, c. Eşya konacak kaplar, d. Kesici aletler, e. Savaş ile ilgili adlar, f. Koşum takımı, g. Kumaş modelleri, h. Yapı kısımları; 2. Duygusal yaşayış ile ilgili adlar a. Duyular, b. Aile bireyleri, c. Dinle ilgili adlar; 3. Kişilerin varlıkları ile ilgili adlar a. Vücut kısımları, b. Rütbelere ve mevkiler, c. İnsanı ilgilendiren sıfatlar, d. Meslekler; e. İnsan adları.⁸

Yer adları konusunda Türkiye'de ve dünyada yapılmış birçok çalışma vardır. Türkiye'deki ilk çalışma Safvet Bey'e (1908) aittir. Bir Türk aydını olan Safvet Bey, Türk Derneği'nin kurucu üyelerinden olup Dernek Dergisi'nin yazı kadrosunda görev yapmıştır. Dört sayı devam eden yazısı derginin kapanmasıyla yarım kalsa da sonraki yıllarda ad bilimiyle ilgilenmeye devam etmiştir.⁹ Safvet Bey'in ardından Türkiye'de yapılan çalışmalar arasında M. Fuat Köprülü'nün "*Oğuz Etnolojisine Ait Tarihi Notlar*" (1925), Hüseyin Nihal ve Ahmet Naci'nin "*Anadolu'da Türklere Ait Yer İsimleri*" (1928), Mehmet Şakir'in Sinop ve çevresinde Oğuzlarla diğer Türk zümrelerine ait köy adları üzerindeki (1928) çalışması, F. Aksu'nun "*Isparta İli Yer Adları*" (1936), Sırrı Üçer ve Mesud Koman'ın "*Konya İli Köy ve Yer Adları Üzerinde Bir Deneme*" (1945), Refet Işıttın'ın "*Köy Adları Üzerine Bir İrdeleme*" (1945), Abdülkadir İnan'ın "*Anadolu'nun Toponomisi ve Türk Boylarının Adları Meselesi*" (1945), Özcan Başkan'ın "*Türkiye Köy Adları Üzerine Bir Deneme*" (1970), H. Scheinhardt'ın "*Türk Yer Adlarının Tipleri*" (1979) adlı çalışmaları sayılabilir. Bunlar dışında Doğan Aksan, Hasan Eren, Hüseyin Namık Orkun, Ahmet Caferoğlu, Tuncer Gülensoy, Mehmet Türker Acaroğlu, Tuncer Baykara, Saim Sakaoğlu, Faruk Sümer, Mehmet Halit Bayrı, Ali Esat Bozyiğit, Mecit Doğru, Mehmet Eröz, Ali Rıza Gönüllü, Cemil Cahit Güzelbey, Fahrettin Kırzioğlu gibi araştırmacılar çeşitli yer adları üzerinde durmuşlardır. Yer adları üzerinde yapılmış birçok tez de bulunmaktadır. Gülşah Parlak Kalkan, Sinan Gönen, Mustafa Şenel, Levent Kurgun ve Hülya Pilancı'nın çalışmaları bunlar arasında zikredilebilir.¹⁰

⁷ Aksan, *Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim*, s. 109-111.

⁸ Başkan, "a.g.m.", s. 237-251.

⁹ Sakaoğlu, *a.g.e.*, s. 29-34.

¹⁰ Gülşah Parlak Kalkan, *Gaziantep İli Yer Adları Üzerine Bir İnceleme*, Danışman: Prof. Dr. Ahmet Buran, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, Elazığ 2014; Sinan Gönen, *Anadolu'da Yer Adlarına Bağlı Olarak Oluşan Efsaneler Üzerine İncelemeler*, Danışman: Prof. Dr. Saim Sakaoğlu, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Konya 2004; Mustafa Şenel, *Elazığ İli Yer Adları Üzerine Bir İnceleme*, (2 cilt), Danışman: Prof. Dr. Ahmet Buran, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, Elazığ 2003; Levent Kurgun, *Denizli İli Yer Adları*, (2 cilt), Danışman: Prof. Dr. H. Ömer Karpuz, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Ens-

Fransa'da, Belçika'da, İsviçre'de, İtalya'da, İspanya'da, Portekiz'de, Almanya'da, Slav ülkelerinde bu konuda çalışan araştırmacılar arasında ise Houze, Vincent, Ernest Muret, Battisti, Griera, Leite de Vasconellos, P. Skok, Franz Miklosich, Mikkola, M. Räsänen, J. Melich, J. Németh gibi isimler sayılabilir.¹¹

Çalışmanın konusunu oluşturan Ereğli'nin yer adları üzerinde de yapılmış çalışmalar vardır. Türk tarihçisi ve dilcisi Hüseyin Namık Orkun'un "*Ereğli'de Yer Adları*" adlı yazısı bunlardan biridir. Orkun, Ereğli'ye ait köy adlarının köyü kuran kişilere, mesleklerine, civardaki eski harabelere, tasavvufa, aileviliğe, bölgenin özelliklerine ve tarihine dair sözcükleri ihtiva ettiğini ortaya koymuştur.¹² Kdz. Ereğli tarih yazıcısı Eczacı Sabit Nihat Duran, iki ciltten oluşan eserinin "*Ereğli Yer ve Köy Adları*" başlıklı bölümünde 1945 yılında Ereğli'ye bağlı köyleri tasnif etmiş, sekiz başlık altında toplamıştır: 1. Toprağın ve çevresinin yaradılış şekline uydurularak konan adlar, 2. Delilerin, şihların, beylerin, ağaların, hacıların, hocaların, şahısların kurduğu ve bunlara atfedilen köyler, 3. San'at ve işlerine göre adlandırılan köyler, 4. Hayvan adlarıyla vasıflandırılan köyler, 5. Ağaç ve birtakım eşya adlarıyla vasıflandırılan köyler, 6. Askerlikle ilgili vasıfları gösteren köyler, 7. Bizanslılardan kalma ve Ereğli tarihini ilgilendiren köyler, 8. Manasını anlayamadığım köyler.¹³

Konu ile ilgili çalışmaların güncel olmaması ve ilçeye bağlı köy adlarının değişmesi sebebiyle bu alanda bir çalışma yapma ihtiyacı doğmuştur. Karadeniz Ereğli'ye bağlı köy adlarının hem yazılı hem de sözlü kaynaklardan edinilen bilgiler doğrultusunda değerlendirildiği çalışmada, köy adlarının mahiyeti aydınlatılmaya çalışılmıştır.

2. Karadeniz Ereğli Hakkında

Ereğli, Herakles'e izafetle Herakleia denen şehir ve kasaba adlarının Türkçeleşmiş şeklidir.¹⁴ Türkiye'de bu adı taşıyan birkaç ilçe bulunur. Biz konumuz gereği Karadeniz Ereğli üzerinde duracağız. Ereğli tarih boyunca Heracleia Pontica, Metropolis, Bender Ereğli/Bendereğli, Punderekli, Bender Heraclee gibi adlarla anılmıştır. M.Ö. VI. yüzyılda Megaralılar tarafından kurulan şehir, M.Ö. IV. yüzyılda Tiranlar tarafından idare edilmiştir. Önce Klearchos'un, ardından Lysimachos'un yönetimi altına girmiş, 281'de yeniden bağımsız olmasından sonra Pontus Devleti ile Roma yönetimi arasında sıkıntılı günler

titüsü Doktora Tezi, Denizli 2002; Hülya Pilancı, *Anadolu'daki Türkçe Yer Adları*, Danışman: Prof. Dr. Tuncer Gülensoy, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, Kayseri 1996.

¹¹ Eren, *a.g.e.*, Aksan, *a.g.e.*, Sakaoğlu, *a.g.e.*

¹² Hüseyin Namık Orkun, "Ereğli'de Yer Adları", *Doğu*, Cilt: 1, Yıl: 1, Sayı: 2-3, s. 19-20, Zonguldak, Son Teşrin-İlk Kanun 1942, s. 19.

¹³ Sadun Duran, *1869-1916 Kastamonu ve Bolu Salnamelerinde Ereğli*, Post ve Post Yayıncılık, Ankara 2015, s. 75-78.

¹⁴ Evliya Çelebi seyahatnamesinde Ereğli adı ile ilgili şöyle bir kayıt mevcuttur: "*Yenvan tarihine göre ... ahash-ı kiramin velvelesi korkusundan Kayсар (Herakliyus) yapıp adına (Herakli) dimiş idi. Sonra 484 tarihinde Sultan Alâeddin bu kal'ayı kuşatarak ve büyük cenk yaparak fethedip bütün yaralılarına peygamber pınarının başındaki çamurdan sürünce, bütün dert sahiplerine o kil-i mübarek ilaç olduğundan (Er kili) yani (Er çamuru) demekten galat olarak (Ereğli) adıyla Evliya gözdesi bir güzel şehir olmuştur.*" Müjân Cunbur, *Evliya Çelebi Seyahatnamesinde Yer Adları*, Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri, 11-13 Eylül 1984, Başbakanlık Basımevi, Ankara 1984, s. 205.

geçirmiştir. Halkın Pontus Kralı'na gizlice yardım ettiğini bahane eden Lucullus tarafından harabe haline getirilen şehir, Antonius tarafından Galatlar'a verilmiş, ardından Roma'nın Pontus eyaleti sınırlarına dahil edilmiştir. 395 yılında Roma'nın ikiye ayrılmasının ardından Bizans toprakları içinde kalmıştır. Sahip olduğu limanın yanı sıra doğu seferlerinde Bizans donanmasının ikmalini yaptırdığı bir merkez haline gelmiştir. Ardından Ceneviz'in, Trabzon İmparatorluğu kurucularından Komnenoslar'ın, İznik İmparatoru Theodoros Laskaris'in hakimiyeti altına girmiş, 14. yüzyıl ortalarına kadar Bizans'ın elinde kalmış, bazı kaynaklara göre 1360, bazılarına göre ise 1397'de Osmanlıların idaresine geçmiştir. Anadolu Beylerbeyliğinin Bolu sancağına bağlı bir kaza merkezi haline gelen şehir, XVI. yüzyılda işlek limanı dolayısıyla giderek önem kazanmış, gemi inşa faaliyetleriyle öne çıkmıştır. XIX. yüzyılda ilk defa Köseağzı civarında maden kömürünün bulunması Ereğli için bir dönüm noktası olmuştur. Yüzyılın ikinci yarısında merkezi Ereğli'de olmak üzere Maden nazırlığı kurulmuş, Ereğli, kömürün ihraç limanı durumuna gelmiştir. 8 Haziran 1920'de Fransızlar tarafından işgal edilen şehir, Yüzbaşı Cevad Rifat Bey'in idaresindeki kuvvetlerin yardıma gelmesi üzerine 18 Haziran 1920'de Fransızları püskürtmüştür. Aynı yıl Zonguldak mutasarrıflığına bağlanmış, 1924'te bu ile bağlı bir ilçe haline gelmiştir. Asıl gelişmesi 1961-1966 yılları arasında kurulan Ereğli Demir Çelik Fabrikası sayesinde olmuştur. Fabrikanın kurulmasının ardından nüfus iki katına ulaşmış, buna paralel olarak yerleşim yerleri de genişlemiştir.¹⁵

Kurtuluş Savaşı sırasında, işgal altındaki İstanbul'dan kaçırılan Alemdar Gemisi, Ereğli için özeldir. Alemdar'ı Ereğli limanına getiren vatanseverler gemiyi karaya oturtmuş, Fransızlara teslim etmemişlerdir. Fransızlar, şehri işgal etmek istemiş; ancak halkın mücadelesiyle karşılaşmışlardır. Bu sırada Alemdar'ın gizlice yüzdürülmesi sonucu karşı saldırıya maruz kalmışlardır. 18 Haziran'da Ereğli halkı tarafından esir alınan bazı Fransız komutanlar, Milli Kurtuluş Hükümeti ile anlaşma imzalamışlardır. Bu anlaşma, Türkiye'nin Kurtuluş Savaşı'ndaki ilk uluslararası anlaşmasıdır. Ayrıca bu savaşın ilk ve tek deniz savaşı Ereğli'de gerçekleşmiştir. Alemdar Gemisi aslına uygun olarak yeniden yapılmıştır ve müze olarak hizmet vermektedir.¹⁶

Türkiye'nin en önemli taş kömürü rezervleri Zonguldak ve civarında bulunur. Taş kömürü ilk kez Ereğli'de Uzun Mehmet tarafından bulunmuştur. 8 Kasım 1829'da buğday öğütmek üzere Köseağzı Değirmeni'ne giden, bu sırada kömür arayışında olan Uzun Mehmet, ocağa attığı taşların yandığını görmüş, ertesi gün kazma ve kürek eşliğinde bölgeye gelip kömür damarlarını bulmuştur. Uzun Mehmet, askerliği sırasında önemi hakkında çok şey duyduğu kömürü İstanbul'daki subaylara ulaştırmak için uygun zamanı beklemiş ve yola çıkmıştır. İstanbul'a ulaştığında, askerliği sırasında "Gittiğiniz yerlerde bu kara taşları arayın. Bu en büyük vatan görevidir" diyen subayları bulup

¹⁵ Metin Tuncel, "Ereğli", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Cilt: 11, Yıl: 1995, s. 289-290.

¹⁶ Hümevra Özalp Konyar - Rasim Konyar, *Karadeniz: Bolu-Düzce-Zonguldak-Karabük-Bartın-Kastamonu*, 3. Cilt, TÜRSAB Kültür Yayınları, İstanbul 2011, s. 216.

onlara kara taşları göstermiş ve bu haber herkes tarafından büyük sevinçle karşılanmıştır. Padişah II. Mahmut da bu haberden memnun olmuş, Uzun Mehmet'i taltif etmiştir. Bunun üzerine Uzun Mehmet'e karşı kin besleyen Ereğli Beyi Hacı İsmail Ağa iki haydut göndermiş ve Uzun Mehmet'i şehit ettirmiştir. Uzun Mehmet'in bir resmi bulunmadığı için heykeli dikilememiş, bunun yerine adına "*Uzun Mehmet Anıtı*" denilen bir madenci feneri dikilmiştir.¹⁷

Antik dönemin Acheron Vadisi olarak bilinen Cehennemağzı Mağaraları, Ereğli'nin en ünlü ören yeridir. Kdz. Ereğli Müzesi'ne bağlı olan bu yer yan yana sıralanmış üç mağaradan oluşmaktadır. Mağaralar mitolojik açıdan ve inanç sistemleri bakımından önem taşır. İlk inanışa göre; Herakles'e (Herkül) Kral Eurystheus tarafından verilen on iki görevden sonuncusu ve en güç olanı, Cehennem Köpeği Kerberus'un, Ölüler Ülkesi'nden (Hades) kaçırılmasıdır. Herakles, Ereğli'ye gelir ve Hermes ile Athena'nın da yardımıyla Kerberus'u yeryüzüne çıkarır. Eurystheus'un Kerberus'u gördüğünde çok korkması üzerine, Herakles onu tekrar Ölüler Ülkesi'ne bırakır. Herakles'in Kerberus'u kaçırmak üzere Ölüler Ülkesi'ne indiği yer Cehennemağzı Mağaraları'dır. İkinci inanışa göre; bu mağaralar ilkçağın en önemli iki kehanet merkezinden biridir. Bir diğer rivayete göre; şehir tekfurunun kızı hizmetkarı olan gence aşık olur; evden kaçıp buraya saklanırlar. Cehennem zebanisi de tehlikelere karşı onları korur. Mağaraya giremeyen tekfur, kızına ve genç hizmetkarına "*taş olun*" diye seslenince kız ve oğlan taş kesilirler. Ayrıca paganizmin egemen, Hıristiyanlığın yasak olduğu dönemde, ilk Hıristiyanlarca gizli ibadet merkezi olarak Cehennemağzı Mağaraları kullanılmıştır.¹⁸

Osmanlı Çileği ve Elpek Bezi de Ereğli'nin değerleri arasındadır. Bu çileğin ekimine 1920'li yıllarda başlanmıştır. Bu yıllarda İstanbul'dan getirilen çilek, yerli çilek ile etkileşime girmiş ve ortaya Osmanlı Çileği denen nazik ve aromalı bir çilek çıkmıştır. Osmanlı çileğinin yoğunlaşmasıyla birlikte Türkiye'nin devlet tarafından kredilendirilen ilk konserve fabrikası 1930'da Kdz. Ereğli'de kurulmuştur. 1960'lı yıllarda üretimi hat safhaya ulaşan bu çilek ülke genelinde ün salmıştır. Bu yıllardan sonra üretimi gerileme sürecine girip kaybolmaya yüz tutar hale gelse de 1994 yılından sonra belediye tarafından desteklenmiş ve Osmanlı çileği üreticilerine ücretsiz çilek tohumu verilip seralarda fide yetiştirilmeye başlanmıştır.¹⁹ Elpek Bezi ise bir zamanların tarım ürünü ketenin liflerinden elde edilir. Antikçağlarda ketenden ürettiği yelken bezi ve dokumalarıyla ünlenen Ereğli'deki yüksek nem oranına karşı koruyucu bir rolü olan bu bez, giyim malzemesi olarak tercih edilmiştir. 1940'lı yıllarda kaybolma sürecine girse de yaklaşık 50 yıl aradan sonra yeniden canlandırılıp yaşatılmaya başlanmıştır. Dokuma tezgahlarında yörenin kadınları tarafından dokunan bu bez, Türkiye'nin seçkin giyim firmalarına hammadde olarak satılmaktadır.²⁰

¹⁷ <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/zonguldak/kulturatlasi/uzun-mehmet>

¹⁸ <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/zonguldak/gezilecek/yer/cehennemağzı-magaralari>

¹⁹ <http://www.karadenizeregli.gov.tr/osmanli-cilegi>

²⁰ <http://www.karadenizeregli.gov.tr/elpek-bezi>

3. Karadeniz Ereğli'ye Bağlı Köyler

Karadeniz Ereğli Kaymakamlığı'ndan alınan bilgiye göre, ilçeye bağlı 93 köy bulunmaktadır. Bunlar alfabetik olarak şu şekilde sıralanabilir: Abdi Köyü, Akkaya Köyü, Akköy, Alacabük Köyü, Alaplı Sofular Köyü, Aşağıhocalar Köyü, Aşağıkayalıdere Köyü, Artıklar Köyü, Asarlı Köyü, Aydın Köyü, Aydınlar Köyü, Bakırlık Köyü, Ballica Köyü, Başören Köyü, Başören Doğancılar Köyü, Bayat Köyü, Cemaller Köyü, Çamlıbel Köyü, Çayırli Köyü, Çaylıoğlu Köyü, Çevlik Köyü, Çiğdemli Köyü, Çömlekçi Köyü, Dağlıca Köyü, Danişmentli Köyü, Davutlar Köyü, Dedeler Köyü, Düzpelit Köyü, Elmacı Köyü, Emiralı Köyü, Esenköy Köyü, Esenler Köyü, Ereğli Sofular Köyü, Fındıklı Köyü, Gebe Köyü, Güllük Köyü, Güneşli Köyü, Güzelyurt Köyü, Hacıosmanlar Köyü, Hacıuslu Köyü, Halaşlı Köyü, Hasankahyalar Köyü, Hasbeyler Köyü, Işıklı Köyü, İmranlar Köyü, İskenderli Köyü, Karakavuz Köyü, Kaymaklar Köyü, Keşkek Köyü, Ketenciler Köyü, Kirencik Köyü, Kızılca Köyü, Kızılcapınar Köyü, Kurtlar Köyü, Külah Köyü, Ormanlı Köyü, Ortaköy Köyü, Ortacı Köyü, Osmanlar Köyü, Ova Köyü, Öğberler Köyü, Pembeciler Köyü, Pınarcık Köyü, Ramazanlı Köyü, Ruşanlar Köyü, Sakallar Köyü, Saltuklu Köyü, Sarıkaya Köyü, Serintepe Köyü, Soğanlıyörük Köyü, Sücüllü Köyü, Süleymanbeyler Köyü, Sütlüce Köyü, Şamlar Köyü, Tepeören Köyü, Terzi Köyü, Topallı Köyü, Toyfanlı Köyü, Uludağ Köyü, Üçköy Köyü, Üveyikli Köyü, Vakıf Köyü, Velidağ Köyü, Yalnızçam Köyü, Yaraşlıyörük Köyü, Yazıcılar Köyü, Yazıören Köyü, Yeni Doğancılar Köyü, Yeniköy Köyü, Yeşilköy Köyü, Yukarıhocalar Köyü, Yunuslu Köyü, Zindancılar Köyü.

3.1. Karadeniz Ereğli'ye Bağlı Köy Adlarının Anlamsal Tasnifi

Bitki/Meyve Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Çiğdemli Köyü, Düzpelit Köyü, Fındıklı Köyü, Güllük Köyü, Karakavuz Köyü, Kirencik Köyü, Soğanlıyörük Köyü.

Boy Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Bayat Köyü, Halaşlı Köyü, Soğanlıyörük Köyü, Yaraşlıyörük Köyü.

Dini Adlar İle Kurulmuş Köy Adları: Alaplı Sofular Köyü, Aşağıhocalar Köyü, Başörendoğancılar Köyü, Dedeler Köyü, Ereğli Sofular Köyü, Gebe Köyü, Hacıosmanlar Köyü, Hacıuslu Köyü, Işıklı Köyü, Ramazanlı Köyü, Velidağ Köyü, Yenidoğancılar Köyü, Yukarıhocalar Köyü, Yunuslu Köyü.

Doğa İle İlgili Adlar İle Kurulmuş Köy Adları: Akkaya Köyü, Alacabük Köyü, Asarlı Köyü, Aşağıkayalıdere Köyü, Başören Köyü, Başörendoğancılar Köyü, Çamlıbel Köyü, Çayırli Köyü, Dağlıca Köyü, Kızılcapınar Köyü, Ormanlı Köyü, Ova Köyü, Pınarcık Köyü, Sarıkaya Köyü, Serintepe Köyü, Tepeören Köyü, Uludağ Köyü, Velidağ Köyü, Yalnızçam Köyü, Yazıören Köyü.

Eşya Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Saltuklu Köyü.

Giyim-Kuşam Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Külah Köyü.

Hayvan Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Kurtlar Köyü, Üveyikli Köyü.

İçecek Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Sütlüce Köyü.

Kişi Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Abdi Köyü, Aydın Köyü, Aydınlar Köyü, Cemaller Köyü, Davutlar Köyü, Hacıosmanlar Köyü, Hasankahyalar Köyü, Osmanlar Köyü.

Maden Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Bakırlık Köyü.

Meslek Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Çömlekçi Köyü, Elmacı Köyü, Hasankahyalar Köyü, Ketenciler Köyü, Pembeciler Köyü, Terzi Köyü, Yazıcılar Köyü, Zindancılar Köyü.

Niteleme Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Başören Köyü, Başörendoğancılar Köyü, Çevlik Köyü, Danişmentli Köyü, Düzpelit Köyü, Esenköy Köyü, Esenler Köyü, Güneşli Köyü, Güzelyurt Köyü, Hacıuslu Köyü, Serintepe Köyü, Uludağ Köyü, Yalnızçam Köyü, Yaraşlıyörük Köyü, Yenidoğancılar Köyü, Yeniköy Köyü.

Renk Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Akkaya Köyü, Akköy Köyü, Alacabük Köyü, Karakavuz Köyü, Kızılca Köyü, Kızılcapınar Köyü, Sarıkaya Köyü, Yeşilköy Köyü.

Sayı Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Üçköy Köyü.

Tarihî Adlar İle Kurulmuş Köy Adları: Artıklar Köyü, Hasbeyler Köyü, İskenderli Köyü, Ögberler Köyü, Süleymanbeyler Köyü, Toyfanlı Köyü, Vakıf Köyü.

Unvan Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Hasbeyler Köyü, Süleymanbeyler Köyü.

Yer Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Alaplı Sofular Köyü, Güzelyurt Köyü, Ereğli Sofular Köyü, Şamlar Köyü.

Yiyecek Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Ballica Köyü, Kaymaklar Köyü, Keşkek Köyü.

Yön Adları İle Kurulmuş Köy Adları: Aşağıhocalar Köyü, Aşağıkayalıdere Köyü, Ortaköy Köyü, Ortacı Köyü, Yukarıhocalar Köyü.

Herhangi Bir Başlığa Yerleştirilemeyen Köy Adları: Çaylıoğlu Köyü, Danişmentli Köyü, Emirali Köyü, İmranlar Köyü, Ruşanlar Köyü, Sücüllü Köyü, Topallı Köyü, Toyfanlı Köyü.

3.2. Karadeniz Ereğli'ye Bağlı Köy Adlarının Yapısal Tasnifi

3.2.1. Yapım Eki Alan Köy Adları

3.2.1.1. +II₂Yapım Eki Alan Adlar: Aşağıkayalıdere Köyü, Asarlı Köyü, Ballica Köyü, Çamlıbel Köyü, Çayırılı Köyü, Çaylıoğlu Köyü, Çiğdemli Köyü, Dağlıca Köyü, Danişmentli Köyü, Fındıklı Köyü, Güneşli Köyü, Hacıuslu Köyü, Halaşlı Köyü, Işıklı Köyü, İskenderli Köyü, Ormanlı Köyü, Ramazanlı Köyü, Saltuklu Köyü, Soğanlıyörük Köyü, Sütlüce Köyü, Üveyikli Köyü, Yaraşlıyörük Köyü, Yunuslu Köyü.

3.2.1.2. +CI₂Yapım Eki Alan Adlar: Başören Doğancılar Köyü, Çömlekçi Köyü, Elmacı Köyü, Ketenciler Köyü, Ortacı Köyü, Pembeciler Köyü, Yazıcılar Köyü, Yeni Doğancılar Köyü, Zindancılar Köyü.

3.2.1.3. +CI₂k Yapım Eki Alan Adlar: Kirencik Köyü, Pınarcık Köyü.

3.2.1.4. +II₂k Yapım Eki Alan Adlar: Bakırlık Köyü, Çevlik Köyü, Güllük Köyü.

3.2.2. Çekim Eki Alan Köy Adları

3.2.2.1. +IAr Çekim Eki Alan Adlar: Alaplı Sofular Köyü, Aşağıhocalar Köyü, Aydınlar Köyü, Başören Doğancılar Köyü, Cemaller Köyü, Davutlar

Köyü, Dedeler Köyü, Esenler Köyü, Ereğli Sofular Köyü, Hacıosmanlar Köyü, Hasankahyalar Köyü, Hasbeyler Köyü, İmranlar Köyü, Kaymaklar Köyü, Kenciler Köyü, Kurtlar Köyü, Osmanlar Köyü, Pembeciler Köyü, Ruşanlar Köyü, Süleymanbeyler Köyü, Şamlar Köyü, Yazıcılar Köyü, Yeni Doğancılar Köyü, Yukarıhocalar Köyü, Zindancılar Köyü.

3.2.2.2. +CA Çekim Eki Alan Adlar: Alacabük Köyü, Ballica Köyü, Dağlıca Köyü, Kızılca Köyü, Kızılcapınar Köyü, Sütlüce Köyü.

3.3. Karadeniz Ereğli'ye Bağlı Köy Adlarının Öge Sayısı Bakımından Tasnifi

3.3.1. Tek Sözcükten Oluşan Köy Adları: Abdi Köyü, Artıklar Köyü, Asarlı Köyü, Aydın Köyü, Aydınlar Köyü, Bakırlık Köyü, Ballica Köyü, Bayat Köyü, Cemaller Köyü, Çayırılı Köyü, Çevlik Köyü, Çiğdemli Köyü, Çömlekçi Köyü, Dağlıca Köyü, Danişmentli Köyü, Davutlar Köyü, Dedeler Köyü, Elmacı Köyü, Esenler Köyü, Fındıklı Köyü, Gebe Köyü, Güllük Köyü, Güneşli Köyü, Halaşlı Köyü, Işıklı Köyü, İmranlar Köyü, İskenderli Köyü, Kaymaklar Köyü, Keşkek Köyü, Kenciler Köyü, Kirencik Köyü, Kızılca Köyü, Kurtlar Köyü, Külah Köyü, Ormanlı Köyü, Osmanlar Köyü, Ova Köyü, Öğberler Köyü, Pembeciler Köyü, Pınarcık Köyü, Ramazanlı Köyü, Ruşanlar Köyü, Sakallar Köyü, Saltuklu Köyü, Ortacı Köyü, Sücüllü Köyü, Sütlüce Köyü, Şamlar Köyü, Topallı Köyü, Toyfanlı Köyü, Terzi Köyü, Üveyikli Köyü, Vakıf Köyü, Yazıcılar Köyü, Yunuslu Köyü, Zindancılar Köyü.

3.3.2. İki Sözcükten Oluşan Köy Adları: Akkaya Köyü, Akköy, Alacabük Köyü, Alaplı Sofular Köyü, Aşağıhocalar Köyü, Başören Köyü, Çamlıbel Köyü, Çaylıoğlu Köyü, Düzpelit Köyü, Emirali Köyü, Esenköy Köyü, Ereğli Sofular Köyü, Güzelyurt Köyü, Hacıosmanlar Köyü, Hacıuslu Köyü, Hasankahyalar Köyü, Hasbeyler Köyü, Karakavuz Köyü, Kızılcapınar Köyü, Ortaköy Köyü, Sarıkaya Köyü, Serintepe Köyü, Soğanlıyörük Köyü, Süleymanbeyler Köyü, Tepeören Köyü, Uludağ Köyü, Üçköy Köyü, Velidağ Köyü, Yalnızçam Köyü, Yaraşlıyörük Köyü, Yazıören Köyü, Yeni Doğancılar Köyü, Yeniköy Köyü, Yeşilköy Köyü, Yukarıhocalar Köyü.

3.3.3. Üç Sözcükten Oluşan Köy Adları: Aşağıkayalıdere Köyü, Başören Doğancılar Köyü.

4. Değerlendirme

Karadeniz Ereğli'ye bağlı 93 köy adının incelenmesi sonucunda; adların birtakım kavram alanları çevresinde toplandığı görülmüştür. Bitki/meyve adları ile kurulmuş 7, boy adları ile kurulmuş 4, dini adlar ile kurulmuş 14, doğa adları ile kurulmuş 20, eşya adları ile kurulmuş 1, giyim kuşam adları ile kurulmuş 1, hayvan adları ile kurulmuş 2, içecek adları ile kurulmuş 1, kişi adları ile kurulmuş 8, maden adları ile kurulmuş 1, meslek adları ile kurulmuş 8, niteleme adları ile kurulmuş 17, renk adları ile kurulmuş 8, sayı adları ile kurulmuş 1, tarihi adlar ile kurulmuş 7, unvan adları ile kurulmuş 2, yer adları ile kurulmuş 4, yiyecek adları ile kurulmuş 3, yön adları ile kurulmuş 5 köy adı tespit edilmiştir. Herhangi bir başlığa yerleştirilemeyen köy sayısı ise 8'dir.

Çiğdemli, Düzpelit, Fındıklı, Güllük, Kirencik, Soğanlıyörük bitki ve meyve adları ile oluşturulmuş köy adlarıdır. Çiğdem ve gül çiçek türleridir. Bunların söz konusu köylerde fazla miktarda yetiştiği ya da diğer yerlerden farklı bir özellik taşıdığı düşünülebilir. Fındıklı Köyü, 1990'lı yıllarda Üveyikli'den ayrıldığında herkes arazisine fındık dikmekle meşgul olduğu için bu adı almıştır.²¹ Düzpelit Köyü'ne çevresinde çok fazla meşe ağacı olduğu için bu ad verilmiştir. Düz sözcüğü köyün yerleştiği arazi ile ilgiliyken,²² pelit “*çınar, meşe vb. ağaçların meyvesi*”²³ anlamını taşır. Kirencik Köyü'nün bu adı almasının sebebi bölgede, kirencik yani “*kızılçık*”²⁴ın yetişmesidir.²⁵ Elmacı Köyü'nün adı eskiden bağ bahçede elmanın çok olmasıyla ilişkili olabilir.²⁶

Bayat, Halaşlı, Soğanlıyörük, Yaraşlıyörük boy adları ile oluşturulmuş köy adlarıdır. Hasan Eren, yer adlarında bulunan boy adlarının yalnız bizi o boyun varlığı noktasında haberdar etmediğini, aynı zamanda söz konusu boy- ların yayılışı ve dağılışı hakkında da bilgilendirdiğini, bunun tarih çalışmaları için oldukça önemli olduğunu belirtmiştir.²⁷ Bayat Köyü'nün bu adı alması, Türklerin Anadolu'ya yayılması sırasında Bayat boyundan bir grubun gelip buraya yerleşmesi sonucu olmuştur. Hüseyin Namık Orkun, kabile adının bir yere verilisinin Oğuz boylarının bir geleneği olduğunu ve Oğuzlardan Bayat boyunun hiç şüphesiz Ereğli'de bulunduğunu ifade etmiştir.²⁸ XVI. yüzyıl tahrir defterine göre, Anadolu'nun orta ve batı bölgelerinde Bayatlar'a ait 42 yer adı vardır.²⁹ Türkiye'de bu adı taşıyan diğer yerler ile bu köy arasında gelenek-görenek bakımından birçok benzerlik bulunmaktadır.³⁰ Halaşlı Köyü'ndeki ilk unsur halaç~hallaç “*pamuk işçisi*” şeklinde yorumlanır.³¹ Ancak bu sözcük M. Eröz tarafından da kaydedilen “*halaç~kalaç*”³² sözcüğü olmalıdır. Bu ad Halaç (Kalaç) Türkleri ile ilgilidir. Oğuzların iki boyunu temsil eden Halaçlar, Taraz bölgesinden Horasan'a, oradan da Süstan'a geçmişlerdir. Bir kısmı Horasan'da kalırken bir kısmı da Gurlular'ın hizmetinde Hindistan'a göçmüştür. Türk Delhi Sultanlığı devrinde gittikçe yükselmiş, 1290-1320 yılları arasında iktidarı ellerine almışlardır. Halaçlar bugün Orta İran'da kalabalık bir grup şeklinde yaşamaktadırlar. Anadolu'da ikisi Kalaç (Gerede/Bolu, Alaçam/Samsun), ikisi Kalaçlı (Daday/Kastamonu, Gerze/Sinop) olmak üzere dört köy vardır. Halaç adı etrafında ise yirmi bir köy adı teşkil edilmiştir.

²¹ Fındıklı Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

²² Düzpelit Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

²³ DS, 1993:3424.

²⁴ DS, 1993:2876.

²⁵ Kirencik Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

²⁶ Elmacı Köyü azalarından Mustafa Aydemir ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

²⁷ Eren, *a.g.e.*, s. 15.

²⁸ Orkun, “a.g.m.”, s. 19.

²⁹ Faruk Sümer, *Oğuzlar (Türkmenler): Tarihleri, Boy Teşkilatı, Destanları*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 1999, s. 242.

³⁰ Bayat Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

³¹ Recep Somuncu tarafından aktarılmıştır.

³² Eröz, *a.g.e.*, s. 45.

Bunlardan beşi Halaç, onu Halaçlı, üçü Halaçlar, üçü Halaç oğlu şeklindedir. Zonguldak'ta Halaç, Sinop'ta Kalaçlı, Samsun'da Kalaç, Bolu'da Kalaç ve Halaçlar adlı köylerin bulunması, Karadeniz kıyılarının ve civarının yerleşiminde Halaçlar'ın mühim bir rolü olduğuna işarettir.³³ Soğanlıyörük ve Yaraşlıyörük Türk obalarıdır.³⁴ Her iki köyde de Yörükler yaşamaktadır. Soğanlıyörük Köyü'ne Yörüklerin yerleşmesi 1700'li yılların başına dayanır.³⁵ Eröz, bu adın aslının "Soğanlıhöyük" olduğunu ifade etmiştir.³⁶ Soğan adını Sarı Çoban adlı kişi ile ilişkilendirenler vardır: "Kazalık Koca-oğlu Yegenek hikâyesinde babasını kurtarmaya giden, Yegenek'in yanına koşulan Oğuz beylerinden biri."³⁷

Alaplı Sofular, Aşağıhocalar, Dedeler, Ereğli Sofular, Gebe, Hacıosmanlar, Hacıuslu, Ramazanlı, Velidağ, Yukarıhocalar, Yunuslu dinî adlar ile oluşturulmuş köy adlarıdır. Ereğli Sofular Köyü, buradan Osmanlı döneminde çok hoca çıktığı için bu adı almıştır.³⁸ Alaplı Sofular Köyü'nün adlandırılışı da bu minvalde olmalıdır. Hüseyin Namık Orkun, bu adları Ereğli'de tasavvufun ve Aleviliğin varlığına işaret olarak değerlendirmiştir.³⁹ Hacıuslu Köyü, Kastamonu tarafından gelen kervanların konaklama yeri iken, Hacıuslu adlı kişinin konaklamaya gelip buraya yerleşmesi sonucu köye bu ad konmuştur.⁴⁰ Dedeler Köyü'ndeki mezarlığa Erenler denmesi, köyde Bayraktaroğlu Evliya türbesinin bulunması⁴¹ bu köy adının dinî temelli olduğunu düşündürmektedir. Konu ile ilgili bir çalışmada bu yer adı, Dede Korkut ile ilişkilendirilmiştir.⁴² Doğançılar ve Gebe Köyleri ile ilgili olarak şu kayda rastlanmıştır: "Orhan Gazi tarafından Ereğli zaptedildikten sonra çeşitli oruklardan birtakım aileler buraya yerleştirilmiş. Ordu ile gelen o zamanın gönüllülerini teşkil eden şıhlar, dervişler başta olarak Alaplı bucağının toprağı daha verimli olduğundan oralarda konular kurmuşlar, tekkeler, zaviyeler bina etmişler, bu bucağın ufak bir çevresinde zamanla "Doğançılar, Gebe" gibi tekkeler inşa edilmiş, çevrelerinde toplanan halk kütleleri buraları şenlendirüp köyler meydana getirmişlerdir."⁴³ Ramazanlı Köyü'nün bu adı alması zamanında burada çok kişinin oruç tutmasıyla ilgilidir.⁴⁴ Velidağ Köyü'ne burada bir veli, evliya medfun bulunduğu için bu ad verilmiştir.⁴⁵ Yunuslu Köyü'nün adı Şeyh Yunus'a bağlanmaktadır. Bazı eserlerde Şeyh Yunus'un kabrinin burada olduğu bilgisi vardır. Bu köyde Erenler Mezarlığı ve Koca Mezarlık adında mistik kabristan bulunmaktadır.⁴⁶

³³ Sümer, *a.g.e.*, s. 53-56.

³⁴ Recep Somuncu tarafından aktarılmıştır.

³⁵ Soğanlıyörük Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

³⁶ Eröz, *a.g.e.*, s. 52.

³⁷ Hacıoğlu - Memişoğlu, *a.g.e.*, s. 810.

³⁸ Ereğli Sofular Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

³⁹ Orkun, "a.g.m.", s. 19.

⁴⁰ Hacıuslu Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁴¹ Dedeler Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁴² Hacıoğlu - Memişoğlu, *a.g.e.*, s. 779.

⁴³ Duran, *a.g.e.*, s. 75.

⁴⁴ Ramazanlı Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁴⁵ Recep Somuncu tarafından aktarılmıştır.

⁴⁶ Recep Somuncu tarafından aktarılmıştır.

Akkaya, Alcabük, Asarlı, Aşağıkayalıdere, Başören, Başörendoğancılar,⁴⁷ Çamlıbel, Çayırılı, Dağlıca, Kızılcapınar, Ormanlı, Ova, Pınarcık, Sarıkaya, Serrintepe, Tepeören, Uludağ, Velidağ, Yalnızçam, Yazıcılar, Yazıören doğaya ait adlar ile oluşturulmuş köy adlarıdır. Köy adlarındaki “*bük, çam, çayır, dağ, orman, tepe*” ifadeleri Ereğli’nin dağlık ve ormanlık bir alana sahip olmasıyla, “*dere, pınar*” ifadeleri ise köyde bu su kaynaklarının bulunmasıyla ilişkilidir. Çamlıbel Köyü üç tarafı çamlarla çevrili olduğu için bu adla anılmaktadır.⁴⁸ Eskiden at çiftliğine sahip olan ve Orhan Gazi döneminden kalan⁴⁹ Çayırılı Köyü, çiftliğin yapısından ötürü bu adı almış olmalıdır. Dağlıca Köyü’nün eski adı Ali Osman Özcan tarafından Kûhistan “*dağın bulunduğu yer, dağlık*”⁵⁰ olarak belirtilmiştir. Yeni ad verilirken eski adın anlamına sadık kalındığı görülmektedir. Köy, dağlık, ormanlık bir alana sahip olduğu için bu ada sahiptir.⁵¹ Asarlı Köyü’nün adı Zonguldak’taki Asar Tepesi/Kalesi ile ilgili olmalıdır. Köyün, Bizanslı köylerin harabeleri üzerinde kurulduğu ifade edilmiştir.⁵² Çaylıoğulları Köyü ile ilgili olarak, Ereğli’nin yerel gazetelerinden Değişim’de yayımlanan bir haberde; Çaylıoğullarının bölgenin nüfuzlu ailelerinden olduğu, köyde birkaç dönem üst üste muhtarlık yaptığı ve bundan dolayı köye onların adının verildiği belirtilmiş, ayrıca köyün bir çay etrafında şekillendiğine de dikkat çekilmiştir.⁵³ Çaylıoğulları köy muhtarından aldığımız bilgiye göre ise buraya Sinop’tan Çaylıoğulları adında bir grup yerleştikten sonra köye bu ad verilmiştir.⁵⁴ Kızılcapınar Köyü’nün, zamanında sıcak bir su kaynağı barındırmasından ötürü bu adı aldığı söylenmektedir.⁵⁵ Başören, Başörendoğancılar, Tepeören, Yazıören köylerindeki “*ören*” sözünün ağızlarda birçok anlamı vardır: ören (I) “*şehir; köy; şehir ya da ev yıkıntısı, kalıntı*”; ören (II) “*mimar*”; ören (III) “*bir aracı yapan (kimse)*”; ören (IV) “*harçsız örülen duvar*”; ören (V) “*ormanlık yer, otlak*”; ören (VI) “*kırmızı, yağlı toprak, çorak toprak*”; ören (VII) “*sokak aralarındaki düzlükler, alan, tepeler arasındaki düzlükler; bir bölgenin en verimli ovası, dağlar arasındaki çukur yer, koyak, taşlı tarla, kayalık yer*”; ören (VIII) “*eski sinlik; boş arsa, yıkıntı, ev kalıntısı*.”⁵⁶ Bu anlamların kullanıldığı bölgeler arasında Zonguldak bulunmamaktadır. Ereğli’ye yakınlığı sebebiyle, Kastamonu bölgesinde kullanılan “*şehir*” ve “*şehir ya da ev kalıntısı*” anlamlarının aradığımız anlamlar olduğu düşünülebilir. Nitekim şehir sözcüğü yer adlarında sıkça kullanılmaktadır: Eskişehir, Yenişehir, Vi-

⁴⁷ Köy adı Mehmet Eröz tarafından “*totemik izler taşıyan köy adları*” adları bahsinde anılmıştır. Mehmet Eröz, *Sosyolojik Yönden Türk Yer Adları*, Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri, 11-13 Eylül 1984, Başbakanlık Basımevi, Ankara 1984, s. 51.

⁴⁸ Çamlıbel Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁴⁹ Çayırılı Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁵⁰ <http://www.iyigunler.net/karadeniz-ereglide-keten-kulturu-makale,281.html>.

⁵¹ Dağlıca Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁵² Duran, *a.g.e.*, s. 78.

⁵³ <http://www.degisimmedya.com/abdulmelik-2-7076-haber.htm>

⁵⁴ Çaylıoğlu Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁵⁵ Kızılcapınar Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁵⁶ *Türkiye’de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü*, Cilt: I-XII, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1963, s. 3345.

ranşehir vb. Özcan Başkan, köy adlarındaki “*viran, ören*” ifadelerinin, köyün eski uygarlık kalıntıları üzerinde/yakınında kurulmuş olduğuna ya da böyle bir çevrede yer aldığına işaret ettiğini belirtmiştir.⁵⁷ Yazıcılar ve Yazıören köylerinde bulunan yazı sözü “*ova*” manasındadır. Yazıcılar Köyü’nün eski adının Yayıncılar Divanı olduğu, bunun halk ağzında “*yâcılar*” şeklinde telaffuz edildiği rivayet edilmiştir.⁵⁸ Ayrıca köyün eskiden Ovaköy’e bağlı olması ve ayrıldıktan sonra Yazıcılar adını alması ova ile yazı sözcükleri arasındaki semantik ilişki bakımından oldukça önemlidir.

Saltuklu, eşya adı ile oluşturulmuş bir köy adıdır. Köyün eski adının Sandıklı olduğu, zamanında burada büyük bir mezar olduğu anlaşılan taştan bir sandığın çıkmasından dolayı bu adı aldığı söylenmektedir.⁵⁹ Hüseyin Namık Orkun, bu köyün Saltuklardan bir aile tarafından kurulmuş olabileceğini belirtmiştir.⁶⁰

Külah, giyim-kuşam adı ile oluşturulmuş bir köy adıdır. Külah sözü “*ıçı oyularak kurutulmuş sebze*”⁶¹ anlamındadır; ancak Zonguldak İl Özel Dairesi tarafından hazırlanan çalışmada geleneksel erkek giyimi başta keçe külah ve pusu sarılı fes şeklinde aktarılmıştır.⁶² Sözcüğün bu anlamda kullanılması akla daha yatkındır. Sözcüğün “*külah*” biçimi de vardır.⁶³

Üveyikli, hayvan adı ile oluşturulmuş bir köy adıdır. Bu ad ile ilgili iki ihtimal vardır. Bunlardan ilkinde göre bu köy zamanında çok fazla Üveyik Kuşu barındırdığı için bu adı almıştır.⁶⁴ İkincisine göre sözcük bitki adı olarak kullanılmıştır: üveyik “*ekmeği lezzetli, sert buğday.*” Bu anlamın tespit edildiği bölgeler Sinop, Samsun, Tokat ve Çorum olarak kaydedilmiştir.⁶⁵ Bu sebeple ilk ihtimal daha güçlü durmaktadır.

Sütlüce, içecek adı ile oluşturulmuş bir köy adıdır.

Abdi, Aydın, Aydınlar, Cemaller, Davutlar, Emirali, Hacıosmanlar, Hasan-kahyalar, İskenderli, Osmanlar, Süleymanbeyler kişi adları ile oluşturulmuş köy adlarıdır. Saim Sakaoğlu kişi adlarının yer adlarına kaynaklık etmesinde kullanılan şahısları “*tarihî şahsiyetler, mahallî şahsiyetler ve eski sakinler*” olmak üzere üç grupta toplar.⁶⁶ Ereğli’ye ait köylerde de bu gruplara ait kişi adlarına rastlanmıştır. Aydın Köyü halkının 1840’lı yıllarda Kafkaslardan gelip buraya yerleştikleri, orada yaşadıkları yerin adını buraya verdikleri söylenmektedir.⁶⁷ Emirali Köyü’nün adlandırılması ile ilgili farklı görüşler söz konusudur. Bunlardan ilkinde göre Emirali, Somuncuoğullarının yaşadığı altı

⁵⁷ Başkan, “a.g.m.”, s. 241.

⁵⁸ Yazıcılar Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁵⁹ Duran, a.g.e., s. 75.

⁶⁰ Orkun, “a.g.m.”, s. 19.

⁶¹ DS, 1993:4576.

⁶² http://bakkakutuphane.org/upload/dokumandosya/turizm-master-plani_1.pdf

⁶³ Recep Somuncu tarafından aktarılmıştır.

⁶⁴ Üveyik Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁶⁵ DS, 1993:4798.

⁶⁶ Saim Sakaoğlu, *İnsan Adlarından Kaynaklanan Yer Adlarımız*, Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri, 11-13 Eylül 1984, Başbakanlık Basımevi, Ankara 1984, s. 261.

⁶⁷ Aydın Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

köyden biridir. Köye, Somuncuoğlu Ali'den kaynaklı bu ad verilmiştir.⁶⁸ Diğer bir görüşe göre köy adını 1878 yıllarında yaşamış olan çok emir veren Küççük Ali oğlu Ali Ağa'dan almıştır.⁶⁹ İskenderli Köyü'nün İsa'dan önceki çağlarda İskender'in dayısı ile ilgili olduğu, köyden İskender'e ait heykeller ve paralar bulunduğu belirtilmiştir.⁷⁰ İskender Köyü muhtarı ise köyün Büyük İskender'in bir savaş sırasında burada oğlunu kaybetmesi üzerine bu adı aldığını ve mezarın da bölgede bulunduğu dair rivayetlerin dolaştığını aktarmıştır.⁷¹ Süleymanbeyler adının Dede Korkut Destanları'ndaki Oğuz beyleri ve yiğitlerinin yansıması olduğu fikri öne sürülmüştür. Emir ifadesi ile birlikte verilen Süleyman adındaki kişinin Yazıcıoğlu Oğuznamesi'nde, birincisi Oğuz'un alkışında iki yerde "*Emir Süleyman Uğurlu*" ve atasözleri mecmuasında "*han olan Emir Süleyman sultan salımla sağlığın versün*" diye geçen kişi olduğu; ancak kimlik tespitinin tam yapılamadığı bildirilmiştir.⁷² Osmanlar Köyü, köyde Osman adındaki büyüklerin varlığından ötürü bu ada sahiptir.⁷³

Bakırlık, maden adı ile oluşturulmuş bir köy adıdır. Köyün bu adı almasının sebebi, burada yüz yıldan beri bakırcılık ve demircilik ile uğraşılmasıdır.⁷⁴

Çömlekçi, Elmacı, Hasankahyalar, Ketenciler, Pembeciler, Terzi, Zindancılar meslek adı ile oluşturulmuş köy adlarıdır. Çömlekçi Köyü zamanında çömlek yapımıyla uğraşanları,⁷⁵ Ketenciler Köyü ketenle uğraşanları⁷⁶ barındırdığı için bu adı almıştır. Hasankahyalar Köyü'ne bu adın verilmesinin sebebi burada kahyalık yapan Hasan adında biri olmasıdır.⁷⁷ Zindancılar Köyü ile ilgili olarak; eskiden bu köyde bir tepenin altında zindan bulunduğu, zindancıbaşlarının burada yaşadığı, köye ilk yerleşen ailelerden birinin de Zindancıoğulları olduğu söylenmektedir.⁷⁸ Pembeciler Köyü, ilk bakışta renk adı ile kurulmuş bir ad gibi gözükmemektedir. Ancak köyün ilk şeklinin Pamukçular olduğu, sonrasında Pamuşlar'a dönüştüğü, buradan da Penbeciler halini aldığı kaydedilmiştir.⁷⁹ Tahrir Defteri nr. 178, s. 3-4'de kayıtlı olan Sis Kanunnâmesi'nde (Kanunnâme-i Livâ-i Sis) de pembe sözcüğünün "*pamuk*" şeklinde aktarılması dikkate değerdir: "*Ve hıntadan (buğday) ve şa'irden (arpa) ve alefden (yulaf) ve susamdan ve penbeden (pamuk) ve soğandan...*"⁸⁰

⁶⁸ Recep Somuncu tarafından aktarılmıştır.

⁶⁹ <http://www.main-board.com/325280/emirali-koyu-eregli>

⁷⁰ Duran, a.g.e., s. 78.

⁷¹ İskenderli Köyü Muhtarının oğlu ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁷² Yücel Hacaloğlu - Ragıp Memişoğlu, "Dede Korkut Destanlarında Adları Geçen Oğuz Beylerinin Hatıralarını Taşıyan Yer Adları Üzerine Bir Deneme", *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 2010, <http://dergipark.gov.tr/iusskd/issue/897/10046>, s. 810.

⁷³ Osmanlar Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁷⁴ Bakırlık Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁷⁵ Çömlekçi Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁷⁶ Ketenciler Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁷⁷ Hasankahyalar Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁷⁸ Zindancılar Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁷⁹ Duran, a.g.e., s. 75.

⁸⁰ Yusuf Halaçoğlu, *XIV. - XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 2003, s. 207.

Başören, Başörenoğancılar, Düzpelit, Esenköy, Esenler, Güneşli, Güzel-yurt, Hacıslu, Işıklı, Serintepe, Uludağ, Yalnızçam, Yaraşlıyörük, Yenidoğancılar, Yeniköy niteleme adları ile oluşturulmuş köy adlarıdır. Başören, Başörenoğancılar köyün bölgesinde ilk ya da baş oluşundan, Düzpelit köyün zemin şeklinden, Esenköy, Esenler köyün hava koşullarından, Yeniköy⁸¹ köyün yaşından kaynaklanan adlardır. Başören Köyü'nün eski adı Başveren/Başviran şeklindedir, köyün adı ile ilgili şöyle bir rivayet söz konusudur: “Başviran; birçok köylerin ortasında bulunduğu vaktile buraya bir cami yapılmış, kötü adamlardan birisi, pusu kurar, camiye gelenleri soyarmış, zamanla sayıları çoğalarak kan dökmeğe de başlamışlar, civar köylerden bir fedai grubu teşkil ederek bunlara hücum etmişler, eşkiyanın başlarını kesmişler, zamanla caminin etrafı pazar yeri olmuş, burada Cuma namazı kılındığından bu noktaya Cuma denilirken bir de “başveren” ilave edilerek Başveren Cuma’sı olmuştur.”⁸² Köyün en büyük ve en eski uygarlık yaşam alanlarından olduğu da ifade edilmiştir.⁸³ Işıklı Köyü'nün eski adı Eshaplar “Sahabeler” imiş.⁸⁴ Sahabelerin yaşadığı bir yer olması dolayısıyla “ışıklı/nurlu” olarak tasvir edilmiş olabilir.

Akkaya, Akköy, Alacabük, Karakavuz, Kızılca, Kızılcapınar, Sarıkaya, Yeşilköy renk adları ile oluşturulmuş köy adlarıdır. Bunlar, Türk kültüründe temel renkler olma özelliğine sahiptir. Kızılcapınar Köyü'ne bu adın verilmesinin sebebi, pınar suyunun fazla alüvyon taşınması ile ilgili olmalıdır.⁸⁵ Alacabük Köyü'nün eski adı Akçakilise olup halk ağzında Akçekese şeklinde söylenmektedir.⁸⁶ Köyün hem eski hem de yeni adının bir renk adından teşkil edildiği görülmektedir. Renk adlarının yön kavramıyla da ilgili olduğu unutulmamalıdır. Hasan Eren, yer adlarında, yabancı kökenli beyaz ve siyah sözcüklerinin yerine Türkçe ak ve kara sözcüklerinin bulunmasının dil bilinci açısından önemli bir tavır olduğuna dikkat çekmiş, halkın bu tip alıntıları benimseyip yer adlarında kullanmadığını belirtmiştir.⁸⁷ Tuncer Gülensoy, bu görüşe karşı “Beyazlar, Beyazköy, Beyazsaray, Beyazsu, Siyahlar” şeklindeki köy adlarını öne sürmüştür.⁸⁸

Üçköy, sayı adı ile oluşturulmuş bir köy adıdır. Köye bu adın verilmesinin sebebi, köy kurulurken Bekteşoğulları, Sarısakallar ve Hacıoğulları olmak üzere üç hane bulunmasıdır.⁸⁹

Artıklar, Hasbeyler, İskenderli, Öğberler, Süleymanbeyler, Toyfanlı, Vakıf tarihi adlar ile oluşturulmuş köy adlarıdır. Hüseyin Namık Orkun, Artıklar isminin Anadolu'da Selçukoğullarından öncesine ait olduğunu; ancak Artı-

⁸¹ Yeniköy Muhtarı, köyün Kirencik'ten ayrıldıktan sonra bu adı aldığını belirtmiştir.

⁸² Duran, *a.g.e.*, s. 75.

⁸³ Recep Somuncu tarafından aktarılmıştır.

⁸⁴ Işıklı Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁸⁵ Alagöz, *a.g.e.*, s. 20.

⁸⁶ Alacabük Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁸⁷ Eren, *a.g.e.*, s. 19.

⁸⁸ Tuncer Gülensoy, *Elazığ, Bingöl, Tunceli İlleri Yer Adlarına Bir Bakış*, Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri, 11-13 Eylül 1984, Başbakanlık Basımevi, Ankara 1984, s. 150.

⁸⁹ Üçköy Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

koğullarının sınırlarının Ereğli'ye kadar gelmesinin imkansız olduğunu, bu köyün onlardan bir aile tarafından kurulduğunu ifade etmiştir.⁹⁰ Hasbeyler, Süleymanbeğler köylerinin bir zamanlar derebeylerin merkezi olduğu belirtilmiştir. Öğberler Köyü, Hasbeylerin oğullarına ait bir köy imiş ve adı Oğulbey iken önce Oberler'e,⁹¹ sonrasında Öğberler'e dönüşmüştür. Öğberler Köyü muhtar ile yapılan görüşmede de köyün adını birkaç beyden aldığı belirtilmiştir.⁹² İskenderli ve Süleymanbeyler köylerinin adı tarihî bir zemine oturuyor olsa da kişi adı kaynaklı olduğu için kişi adları başlığı altında değerlendirilmiştir. Toyfanlı Köyü, Osmanlı Arşivi'nde Tuğfanlı olarak geçmekte olup "tuğ yapılan yer" manasındadır.⁹³ Vakıf Köyü'nün adı Vakıf müessesesi ile ilgili olabilir. Vakıf, İslam Devletlerinde büyük öneme sahip, sosyal ve iktisadi hayat üzerinde etkili, dinî-hukukî bir kurumdur. Camiler, hastaneler gibi bizzat kendisinden yararlanan vakıfların yanında, bunların işleyişini temin eden arazi, para gibi gelir kaynaklarının oluşturduğu vakıflar da vardır. Köy ve kasabaların kurulması ile fethedilen yerlerin Türkleştirilmesinde bu kurumun yeri mühimdir.⁹⁴

Hasbeyler, Süleymanbeyler unvan adı ile oluşturulmuş köy adlarıdır. Türk kültüründeki en eski unvanlardan biri olan bey (<beg) günümüzde de yaygın bir şekilde kullanılmaktadır.

Alaplı Sofular, Güzelyurt, Ereğli Sofular, Şamlar yer adları ile oluşturulmuş köy adlarıdır. Ereğli ve Alaplı, Zonguldak'ın ilçeleridir. Köylerin bağlı bulunduğu Ereğli, çalışmanın girişinde tanıtılmış, kökeni hakkında bilgi verilmiştir. Alaplı, Ereğli'ye 14.3 km. uzaklıkta bir ilçedir. Alaplı adının kökeni üzerinde farklı görüşler söz konusudur. Hüseyin Namık Orkun, "alap" sözünün İzmir bölgesinde "öldürücü, yok edici", Giresun bölgesinde ise "lapa lapa yağan kar" anlamına geldiğini belirtmiş; ancak Alaplı sözcüğünün kökünü alp "cesur, mert, yiğit" sözüne bağlamıştır. Bunu temellendirmek adına Alaplı halkının mert, cesur insanlardan oluştuğunu, pehlivan yetiştirmekle ün saldığını, zamanında buradaki halim derebeylerinin halka zorbalık edip Alaplı deresini izinsiz geçen halka cezalar kesildiğini belirtmiştir.⁹⁵ Ali Osman Özcan, Alaplı adının kökeni ile ilgili birkaç ihtimalden bahsetmiştir. İlk ihtimale göre sözcük, al "kırmızı" ile ab "su" sözlerinin birleşmesiyle oluşmuştur. İkinci ihtimale göre, ad Hz. Ali'ye ithafen verilen Ali Alp isminin değişmiş şeklidir. Üçüncü ve kendisine göre daha makul ihtimal ise adın Peçenek komutanı Alap'tan gelmiş olmasıdır. Özcan, Bizans katliamından kaçan Peçenekler'in Alaplı'da yerleşmesi ve Alap'ın kendi atlılarıyla Bizans'ı koruyan biri olmasının akla yatkın olduğunu belirtmiştir.⁹⁶ Alaplı adının Ali Alp'ten geldiği görü-

⁹⁰ Orkun, "a.g.m.", s. 19.

⁹¹ Duran, a.g.e., s. 75.

⁹² Öğberler Köyü Muhtar ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

⁹³ Recep Somuncu tarafından aktarılmıştır.

⁹⁴ Halaçoğlu, a.g.e., s. 155-161.

⁹⁵ Duran, a.g.e., s. 75.

⁹⁶ http://www.pusulagazetesi.com.tr/m_5087/ali-alp-mi-alapli-mi/

şü başka kaynaklarda da mevcuttur; ancak bu kaynaklarda Ali Alp adlı kişi Orhan Bey'in komutanı olarak tanıtılmaktadır. Bu düşünceyi temellendirmek amacıyla civardaki "Akçakoca, Karamürsel, Konuralp" gibi adların da Orhan Bey'in komutanlarından olması öne sürülmektedir.⁹⁷ Şamlar Köyü, Şam'da memurluk yapıp Anadolu'ya gelen aileler tarafından kurulduğu için bu adı almıştır.⁹⁸

Ballica, Kaymaklar, Keşkek yiyecek adları ile oluşturulmuş köy adlarıdır. Ballica Köyü⁹⁹ne bu adın verilmesinin sebebi, burada yaşayan insanların çok sıcak ve cana yakın olmasıdır, buranın insanı "bal gibi"dir.¹⁰⁰ Keşkek Köyü'nde eskiden cuma günleri halka kazanlarla keşkek yemeği "dövülmüş buğday ve etle pişirilen bir çeşit yemek, lâpa"¹⁰¹ dağıtıldığı için köy bu adı almıştır.¹⁰²

Aşağihocalar, Aşağıkayalıdere, Karakavuz, Ortacı, Ortaköy, Yukarıhocalar yön adları ile oluşturulmuş köy adlarıdır. Özcan Başkan yer adlarındaki "yukarı/aşağı, büyük/küçük, eski/yeni" gibi karşıtlıkları, köylerin birbirinden kopup ayrılma yoluyla ortaya çıkması olarak yorumlamıştır.¹⁰³ Bu adlar köyün bölgedeki konumuna işaret eder. Aşağihocalar ve Yukarıhocalar şeklindeki köylerden ilkinde güneydeki, ikincisinde kuzeydeki kastedilmiş olmalıdır. Ortaköy'e bu adın verilmesinin sebebi Ereğli ile Devrek'in tam ortasında bulunmasıdır.¹⁰⁴ Karakavuz Köyü'nün adlandırılışı ile ilgili iki ihtimal söz konusudur. İlk ihtimale göre ad, kara ve kavuz "iç tutmamış çürük buğday, kapçıklı tane"¹⁰⁵ sözcüklerinden meydana gelmiştir. İkinci ihtimal Karakavuz Köy muhtarının ifadesine dayalıdır. Buna göre köye güneşi az görmesinden ötürü "kara kuz" denmiş, bu ad sonradan "karakavuz"a dönüşmüştür.¹⁰⁶ Kuzey sözcüğünün de kökünü teşkil eden kuz sözü, çok eski dönemlerden beri kullanılmakta olup "gölgede kalan (yan)"¹⁰⁷ anlamını taşımaktadır. İkinci ihtimal daha makul durmaktadır.

Çevlik, Danişmentli, İmranlar, Rüşanlar, Sakallar, Sücüllü, Topalılı herhangî bir başlık altına sokulamayan köy adlarıdır. Çevlik Köyü'nün adı çevresinin çevrili olması, köyün kuytuda kalmasıyla ilgilidir.¹⁰⁸ Hasan Eren, sözcüğü çevrik "suyun akıntılı yeri, su çevirisi, çağlayan" ile birleştirmektedir.¹⁰⁹ Danişmentli Köyü'nün adlandırılması ile ilgili iki ihtimal mevcuttur. Bunlar-

⁹⁷ <http://www.alapli.gov.tr/alaplimizin-tarihcesi>

⁹⁸ Recep Somuncu tarafından aktarılmıştır.

⁹⁹ Köyün eski adı Aselli'dir. Sözcükle ilgili izahlar için: http://www.pusulagazetesi.com.tr/m_3499/aselli-sozcugunun-anatomisi/

¹⁰⁰ Ballica Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

¹⁰¹ DS, 1993:2772.

¹⁰² Keşkek Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

¹⁰³ Başkan, "a.g.m.", s. 241.

¹⁰⁴ Ortaköy Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

¹⁰⁵ DS, 1993:2695.

¹⁰⁶ Karakavuz Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

¹⁰⁷ *Türkçe Sözlük*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2005, s. 1275.

¹⁰⁸ Çevlik Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

¹⁰⁹ Eren, a.g.e., s. 58.

dan ilkinde göre bu köyde akıl danışılan biri olduğu için buraya “*danışmantlı*” denmiştir.¹¹⁰ Anadolu’nun başka yerlerinde de bu ihtimalle ilgili rivayetlere rastlanır. Örneğin; Tekirdağ’daki Danişment Köyü’nün bu adı alma sebebi şöyle nakledilmiştir: “*Osmanlı’nın çöküşü sırasında sınırda bulunan köye gelen göçmenler burada uzun süre kalmazlar. Köy bir türlü kurulamadığı gibi adı da verilemez. Bir zaman sonra kurulan köye ad verileceğinde gelen gidene danışır. Bu olaydan sonra köye Danişment*” adı verilir.¹¹¹ İkinci ihtimal ise köyün Türk beylerinin İç Anadolu’da kurduğu devletlerle ilgili oluşudur. Hamzafakıhlı, İsafıkıhlı gibi adlar da benzer kuruluşa sahiptir.¹¹² Hüseyin Namık Orkun, Danişmentli adı her ne kadar Danişmentoğullarını hatırlatıyor olsa da Danişment’in Osmanlılarda ilim talebelerinin medreseden mulâzım olmadan önce aldığı bir unvan olduğunu ifade etmiştir.¹¹³ İmranlar Köyü’ndeki “*İmran*” sözü ilk bakışta kişi adı olarak gözükmemektedir. Ancak rivayete göre köyün adı Orhan Gazi tarafından verilmiştir. Orhan Gazi burada konaklarken köy halkı onu çok iyi ağırlayınca o da halkın misafirperverliği karşısında “*Ben buraya imrendim*” demiş ve köyün adı “*İmrenler*” olmuş, sonrasında “*İmranlar*” biçimini almıştır.¹¹⁴ Rüşanlar Köyü’nde de benzer bir adlandırma söz konusudur. Bu köy, bölgeden geçen büyüklerin konaklama yeriymiş, buradaki muameleden memnun olan büyükler “*Bunlar inşallah perişan olmazlar, ruşen olurlar*” demiş ve köye bu ad verilmiştir. Ayrıca burada başlangıçta altı hane bulunuyormuş, bu hanelerden biri de Orşanoğulları imiş.¹¹⁵ Ruşen ve orşan sözcükleri arasındaki benzerlik de dikkati çekmektedir. Sakallar Köyü, erkeklerinin büyük bir kısmı sakallı olduğu için bu adı almıştır.¹¹⁶ Sücüllü Köyü, burada önceden çok kavga, gürültü olduğu için sicilli adını almış, sonra sücüllü biçimine girmiştir.¹¹⁷ Topallı Köyü’nün adlandırılması ile ilgili iki rivayet vardır. Bunlardan ilkinde göre köyde Topal Mustafa adında biri olduğu için köye bu ad verilmiştir.¹¹⁸ İkinci rivayete göre köyün adı Topal Ali’den gelmektedir. I. Dünya Savaşı’nda köyden 13 erkek savaşa gider ve köyde yalnız bir erkek kalır, o da Topal Ali’dir. Köy onun adıyla anılmıştır.¹¹⁹

Köy adları 4 yapım, 2 çekim eki etrafında toplanmıştır. +II₂ eki ile oluşturulmuş 25, +CI₂ eki ile oluşturulmuş 9, +CI₂k eki ile oluşturulmuş 2, +II₂k eki ile oluşturulmuş 3 köy adı tespit edilmiştir. +IAr çekim ekine 28, +CA çekim ekine ise 6 köy adında rastlanmıştır. Yapım ekleri arasında en sık kullanılan +II₂’dir. Bu ek, ekleştiği sözcüğe sahiplik, aitlik anlamı katar. Nitekim yerlerin adlandırılmasında en çok bu algıdan yola çıkılır. O köye özgü bir şey belirlenir

¹¹⁰ Danişmentli Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

¹¹¹ Gönen, *a.g.e.*, s. 157, 263.

¹¹² Duran, *a.g.e.*, s. 78.

¹¹³ Orkun, “*a.g.m.*”, s. 19.

¹¹⁴ İmranlar Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

¹¹⁵ Rüşanlar Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

¹¹⁶ Sakallı Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

¹¹⁷ Sücüllü Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

¹¹⁸ Topallı Köyü Muhtarı ile yapılan görüşmede aktarılmıştır.

¹¹⁹ https://ipfs.io/ipns/tr.wikipedia-on-ipfs.org/wiki/Topall%C4%B1%2C_Ere%C4%9Flı.html

ve “o şeye ait olan yer” manasında bir ad oluşturulur: Sicile sahip olan yer anlamında Sicilli adının verilmesi. +CI₂ eki çoğunlukla meslek adı oluşturulmada kullanılır. Yer adlarının verilişinde bölgede yaygın olan meslek dallarından yararlanıldığı da bilinmektedir. Bölgede çömlek yapımıyla uğraşıldığı için köye Çömlekçi adının verilmesi buna örnek teşkil eder. +CI₂k eklendiği sözcüğe küçültme anlamı yükler. Örneğin; Pınarcık adında görülen bu ek sözcüğe “*pınar kadar coşkulu olmayan bir su kaynağı, küçük pınar*” anlamını katmış olmalıdır. +II₂k eki genelde yer adı yapmada kullanılır. “*Bir şeyin bulunduğu bölge*” düşüncesi üzerinden hareket etmek, ad vermede yaygın bir yöntemdir. Bakırlık Köyü’ne o civarda bakırcılık ile uğraşıldığı için bu adın verildiği belirtilmişti, “*bakır, bakırcılığı barındıran yer*” anlamına gelen bir ad oluşturulduğu görülmektedir. +IAr çokluk ekine yer adlarında sıkça rastlanır. Bunun sebebi o köyün bir gruba, topluluğa ait olduğu hissini vermektir. Haciosmanlar Köyü denildiğinde o köyün Haciosman ve onun etrafındakilerle ilgili olduğu anlaşılmaktadır. +CA eki eşitlik, benzerlik gibi fonksiyonlara sahiptir. Örneğin; Ballica Köyü’ne, bölgenin insanları bala benzetildiği için bu ad verilmiştir.

Sözcük sayısı bakımından yer adlarının en çok tek ögeden oluştuğu görülmüştür. Tek sözcükten oluşan köy sayısı 56, iki sözcükten oluşan köy sayısı 35, üç sözcükten oluşan köy sayısı ise 2’dir. Tek sözcükten oluşan yapılar yukarıda belirtilen yapım ve çekim ekleri ile desteklenmiştir: Zindancılar gibi. İki veya üç sözcükten oluşan adlar çoğunlukla herhangi bir kavram alanına ait sözcük ile onu niteleyen bir adın birleşmesinden meydana gelmiştir: Düzpelit, Başörendoğancılar gibi.

5. Sonuç

Yer adlarının verilişinde bölgenin doğal çevresi, tarihi, sosyal hayatı, yeme-içme, giyim-kuşam kültürü, yaygın meslek dalları, tanınmış kişileri vb. büyük rol oynamaktadır. Bu durum Ereğli’ye ait köylerde de tespit edilmiştir. Ereğli’nin geçmişi, coğrafi özellikleri, sosyal ve ekonomik yapısı yer adlarında vuku bulmuştur. Birbirinden farklı ama bir o kadar da ilgili disiplinleri ihtiva eden adbilim alanı, Türk kültürü açısından son derece önemlidir. Dilin, milletin yansıması olduğu gerçeği bu alanda tam manasıyla kendini göstermektedir.

Kısaltmalar

DS: Türkiye’de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü.

TS: Türkçe Sözlük.

Kaynaklar

Yazılı Kaynaklar

AKSAN, Doğan: “X. Uluslararası Adbilimleri Kurultayı (Viyana 8-13 Eylül 1969) ve Düşündürdükleri”, *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, Cilt: 21, Sayı: 219, İstanbul 1969.

_____: *Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1980.

ALAGÖZ, Cemal Arif: *Türkiye Yer Adları Üzerine Bazı Düşünceler*, Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri, 11-13 Eylül 1984, Başbakanlık Basımevi, Ankara 1984.

BAŞKAN, Özcan: “Türkiye Köy Adları Üzerine Bir İnceleme”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten*, Ankara 1970.

CUNBUR, M.: *Evlîya Çelebi Seyahatnamesinde Yer Adları*, Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri, 11-13 Eylül 1984, Başbakanlık Basımevi, Ankara 1984.

DURAN, Sadun: *1869-1916 Kastamonu ve Bolu Salnamelerinde Ereğli*, Post ve Post Yayıncılık, Ankara 2015.

EREN, Hasan: *Yer Adlarımızın Dili*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2010.

ERÖZ, Mehmet: *Sosyolojik Yönden Türk Yer Adları*, Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri, 11-13 Eylül 1984, Başbakanlık Basımevi, Ankara 1984.

GÖNEN, Sinan: *Anadolu’da Yer Adlarına Bağlı Olarak Oluşan Efsaneler Üzerine İncelemeler*, Danışman: Prof. Dr. Saim Sakaoğlu, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Konya 2004.

GÜLENSOY, Tuncer: *Türkçe Yer Adları Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1939.

_____ : *Elazığ, Bingöl, Tunceli İlleri Yer Adlarına Bir Bakış*, Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri, 11-13 Eylül 1984, Başbakanlık Basımevi, Ankara 1984.

HACALOĞLU, Yücel - MEMİŞOĞLU, Ragıp: “Dede Korkut Destanlarında Adları Geçen Oğuz Beylerinin Hatıralarını Taşıyan Yer Adları Üzerine Bir Deneme”, *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 2010, <http://dergipark.gov.tr/iusskd/issue/897/10046>.

HALAÇOĞLU, Yusuf: *XIV. - XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 2003.

KONYAR, Hümeıra Özalp - KONYAR, Rasim: *Karadeniz: Bolu-Düzce-Zonguldak-Karabük-Bartın-Kastamonu*, 3. Cilt, TÜRSAB Kültür Yayınları, İstanbul 2011.

KURGUN, Levent: *Denizli İli Yer Adları*, (2 cilt), Danışman: Prof. Dr. H. Ömer Karpuz, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, Denizli 2002.

ORKUN, H. Namık: “Ereğli’de Yer Adları”, *Doğu*, Cilt: 1, Yıl: 1, Sayı: 2-3, Zonguldak, Son Teşrin-İlk Kanun 1942.

PARLAK KALKAN, Gülşah: *Gaziantep İli Yer Adları Üzerine Bir İnceleme*, Danışman: Prof. Dr. Ahmet Buran, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, Elazığ 2014.

PİLANCI, Hülya: *Anadolu’daki Türkçe Yer Adları*, Danışman: Prof. Dr. Tuncer Gülensoy, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, Kayseri 1996.

SAKAOĞLU, Saim: *İnsan Adlarından Kaynaklanan Yer Adlarımız*, Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri, 11-13 Eylül 1984, Başbakanlık Basımevi, Ankara 1984.

_____ : *Türk Ad Bilimi I Giriş*, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Kurumu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2001.

SÜMER, Faruk: *Oğuzlar (Türkmenler): Tarihleri, Boy Teşkilatı, Destanları*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 1999.

ŞENEL, Mustafa: *Elazığ İli Yer Adları Üzerine Bir İnceleme*, (2 cilt), Danışman: Prof. Dr. Ahmet Buran, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, Elazığ 2003.

TUNCEL, Metin: “Ereğli”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Cilt: 11, Yıl: 1995.

Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2005.

Türkiye’de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü, Cilt: I-XII, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1963.

İnternet Kaynakları

- http://bakkakutuphane.org/upload/dokumandosya/turizm-master-plani_1.pdf, 12.07.2018.
- <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/zonguldak/gezilecekyer/cehenne-magzi-magaralari>, 12.07.2018.
- <http://www.karadenizeregli.gov.tr/osmanli-cilegi>, 03.08.2018.
- <http://www.karadenizeregli.gov.tr/elpek-bezi>, 03.08.2018.
- <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/zonguldak/kulturatlasi/uzun-mehmet>, 12.07.2018.
- [https://ipfs.io/ipns/tr.wikipedia-on-ipfs.org/wiki/Topall%C4%B1%2C_Ere%C4%9Fl%C4%9Fl.html](https://ipfs.io/ipns/tr.wikipedia-on-ipfs.org/wiki/Topall%C4%B1%2C_Ere%C4%9Fl%C4%9Fl%C4%9Fl.html), 12.07.2018.
- <http://www.main-board.com/325280/emirali-koyu-eregli>, 12.07.2018.
- <http://www.degisimmedya.com/abdulmelik-2-7076-haber.htm>, 12.07.2018.
- <http://www.haberhayat.net/prof-ozcan-iddiali-konustu-alaplida-demir-made-ni-var.html>, 03.08.2018.
- <http://www.iyigunler.net/karadeniz-ereglide-keten-kulturu-makale,281.html>, 03.08.2018.
- http://www.pusulagazetesi.com.tr/m_5087/ali-alp-mi-alapli-mi/ 14.08.2018

Sözlü Kaynaklar

- Recep Somuncu, Tarih ve Doğa Araştırmacısı, 1973 doğumlu, 07.08.2018 tarihli görüşme.
- Salim Özmen, Alacabük Köyü Muhtarı, 1963 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Nedim Berberkayar, Artıklar Köyü Muhtarı, 1973 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Fikret Öztürk, Aydın Köyü Muhtarı, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Şevket Aydın, Aşağıkayalıdere Köyü Muhtarı, 1955 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Metin Demir, Bakırlık Köyü Muhtarı, 1963 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Nazım Civelek, Ballica Köyü Muhtarı, 1966 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Azmi Gönültaş, Başören Köyü Muhtarı, 1957 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Ahmet Eyrilmez, Bayat Köyü Muhtarı, 1962 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Sabri Baysal, Çamlıbel Köyü Muhtarı, 1959 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Muharrem Üzülmöz, Ramazanlı Köyü Muhtarı, 1973 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Ercan Aydın, Çayırılı Köyü Muhtarı, 1978 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Şanver Aktağ, Çaylıoğlu Köyü Muhtarı, 1965 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Murat Bozkurt, Çevlik Köyü Muhtarı, 1973 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Nevzat Avcı, Çömlekçi Köyü Muhtarı, 1959 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- İbrahim Aydın, Dağlıca Köyü Muhtarı, 1974 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Ahmet Karadeniz, Danişmentli Köyü Muhtarı, 1972 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Durdu Açar, Dedeler Köyü Muhtarı, 1957 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.

- Eyüp Akkanat, Düzpelit Köyü Muhtarı, 1964 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Ali Arslan, Ereğli Sofular Köyü Muhtarı, 1974 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Mustafa Aydemir, Elmacı Köyü Azalarından, 1949 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Abdullah Aslan, Fındıklı Köyü Muhtarı, 1980 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Mehmet Sakin, Hacıosmanlar Köyü Muhtarı, 1959 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Recep Özsoy, Hacıuslu Köyü Muhtarı, 1960 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Fahri Demircan, Hasankahyalar Köyü Muhtarı, 1966 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Yılmaz Keskin, İmranlar Köyü Muhtarı, 1966 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Kadir Ünlü, İskenderli Köyü Muhtarının oğlu, Öğretmen, 1990 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Temel İlik, Karakavuz Köyü Muhtarı, 1964 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Enver Yavuz, Keşkek Köyü Muhtarı, 1951 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Yıldırım Özkara, Ketenciler Köyü Muhtarı, 1972 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Tevfik Öner, Kızılcapınar Köyü Muhtarı, 1963 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Mehmet Arslan, Kirencik Köyü Muhtarı, 1970 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Ahmet Çelebi, Ormanlı Köyü Muhtarı, 1964 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Erol Özsoy, Ortaköy Köyü Muhtarı, 1969 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Hasan Şitmez, Osmanlar Köyü Muhtarı, 1968 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Dursun Güler, Öğberler Köyü Muhtarı, 1967 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Hikmet Erlat, Rüşanlar Köyü Muhtarı, 1971 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Mehmet Cinkılıç, Sakallar Köyü Muhtarı, 1965 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Remzi Hamurcu, Sarıkaya Köyü Muhtarı, 1954 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- İsmail Akdeniz, Soğanlıyörük Köyü Muhtarı, 1983 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Hasan Kural, Sücüllü Köyü Muhtarı, 1962 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Recep Adıgüzel, Sütlüce Köyü Muhtarı, 1962 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Recep Coşkun, Topallı Köyü Muhtarı, 1967 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Yılmaz Akman, Üveyikli Köyü Muhtarı, 1966 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Rıza Erdoğan, Üçköy Köyü Muhtarı, 1960 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Muhterem Ersoy, Yazıcılar Köyü Muhtarı, 1956 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Orhan Akkurt, Yeniköy Köyü Muhtarı, 1980 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.
- Ahmet Sezer, Zindancılar Köyü Muhtarı, 1971 doğumlu, 04.08.2018 tarihli görüşme.